

BOSNA I HERCEGOVINA

PROGRAM RADA

sa godišnjim planom revizija

**UREDA ZA REVIZIJU INSTITUCIJA
BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2023. GODINU**

PROGRAM RADA

sa godišnjim planom revizija

**UREDA ZA REVIZIJU INSTITUCIJA
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2023. GODINU**

Sarajevo, prosinac 2022. godine

KAZALO

1. UVOD	4
2. POSLOVI REVIZIJE	5
2.1 FINACIJSKA REVIZIJA	5
2.2 METODOLOGIJA I KONTROLA KVALITETE FINACIJSKE REVIZIJE	10
2.3 REVIZIJA UČINKA	11
2.3.1 Provedba revizija učinka.....	12
2.3.2 Praćenje realizacije preporuka iz izvješća revizije učinka	13
2.3.3 Praćenje rada i rezultata koje svojim radom ostvaruju institucije Bosne i Hercegovine – predlaganje strateških oblasti i novih tema za reviziju učinka	13
2.3.4 Suradnja sa okruženjem	14
2.4 KONTROLA KVALITETE, METODOLOGIJA I PLANIRANJE REVIZIJE UČINKA.....	14
2.5 IT REVIZIJA I INFORMACIJSKI SUSTAV	16
3. PRAVNI, FINACIJSKI I OPĆI POSLOVI	18
3.1 PRAVNI POSLOVI	18
3.2 RAČUNOVODSTVENO-FINACIJSKI POSLOVI	19
3.3 OPĆI POSLOVI ZA POTREBE UREDA	20
4. OBUKE I STRUČNO USAVRŠAVANJE	21
5. KOMUNIKACIJA I ODNOSI S JAVNOŠĆU	23
6. POLITIKA I STRATEGIJA UREDA U SPRJEČAVANJU KORUPCIJE	25
7. MEĐUNARODNA SURADNJA	27
8. KOORDINACIJSKI ODBOR VRHOVNIH INSTITUCIJA ZA REVIZIJU	28
9. SURADNJA SA PARLAMENTARNOM SKUPŠTINOM BOSNE I HERCEGOVINE	29

Na temelju članka 21. stavak (1) Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 12/06), glavni revizor d o n o s i

PROGRAM RADA UREDA ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2023. GODINU

1. Uvod

Godišnji program rada Ureda za reviziju institucija Bosne i Hercegovine za 2023. godinu (u daljnjem tekstu: Godišnji program rada) je godišnji planski dokument koji predstavlja skup aktivnosti Ureda za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured) koje isti planira ostvariti tijekom 2023. godine.

Ovaj program rada se oslanja na opredjeljenja iskazana u Strateškom planu razvoja Ureda 2021.-2025. godine kojim se operacionaliziraju Zakon o reviziji institucija Bosne i Hercegovine, Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji Ureda, kao i drugi akti koje u svom radu primjenjuje Ured.

Kroz godišnji program rada, Ured je dužan uobziriti načela, standarde (International Standards of Supreme Audit Institutions – ISSAI) i smjernice iz INTOSAI okvira profesionalnih objava vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements – IFPP) koji predstavlja formalne i mjerodavne objave i iskaze INTOSAI zajednice.

Godišnjim programom rada su obuhvaćene sve aktivnosti Ureda planirane za 2023. godinu, što podrazumijeva: poslove revizije, pravne, financijske i opće poslove, obuke i stručno usavršavanje, komunikaciju i odnose s javnošću, politiku i strategiju Ureda u sprječavanju korupcije, međunarodnu suradnju, rad Koordinacijskog odbora i suradnju sa Parlamentarnom skupštinom Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Parlament).

Pri izradi Godišnjeg programa rada, Ured je kao polazni temelj, pored gore navedenih strateških inputa, koristio zakonske obveze Ureda, ciljeve, broj osoblja, raspoloživi broj radnih dana, vrijeme obuke i projekciju proračuna upućenu mjerodavnim povjerenstvima Parlamenta.

Aktivnosti navedene u Godišnjem programu rada se provode kako bi se ispunile zakonske obveze Ureda, zadovoljila načela transparentnosti i odgovornosti vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI-P 20 – Načela transparentnosti i odgovornosti), te osigurale vrijednosti i koristi (INTOSAI-P 12 – Vrijednosti i koristi vrhovnih revizijskih institucija: pokretanje promjena u životima građana), uz maksimalnu iskorištenost kapaciteta koji su nam na raspolaganju.

2. Poslovi revizije

2.1 Financijska revizija

CILJ - Izvršiti reviziju svih proračunskih korisnika na razini institucija BiH

NOSITELJI AKTIVNOSTI – Odjeli financijske revizije (4 odjela)

ROKOVI – Definirani zakonom i Planom revizije

POTREBNI RESURSI – Ljudski i materijalni

Financijska revizija obavlja reviziju sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zakon o reviziji), usvojenim revizijskim standardima i metodologiji Ureda. Ovi standardi zahtijevaju da postupamo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da financijska izvješća ne sadrže značajne pogrešne iskaze. Revizija pregleda financijska izvješća i pripadajuće račune institucija kod kojih se obavlja revizija, s ciljem procjene jesu li financijska izvješća pouzdana i odražavaju li bilance u cijelosti rezultate izvršenja proračuna, te procjenjuje primjenjuju li rukovoditelji institucija Bosne i Hercegovine zakone i propise, koriste li sredstva za odobrene i odgovarajuće namjene, ocjenjuje financijsko upravljanje, funkciju unutarnje revizije i sustave unutarnje kontrole.

Financijska revizija, koja podrazumijeva reviziju financijskih izvješća i reviziju usklađenosti sa zakonima i pravilima, u 2023. godini obavljat će se kroz dvije faze.

Prva faza predstavlja obavljanje završne revizije godišnjih računa za 2022. godinu, a druga faza obavljanje prethodne revizije godišnjih računa za 2023. godinu.

Aktivnosti prije faze završne revizije za 2022. godinu, podrazumijevaju nastavak vršenja prethodne revizije za 2022. godinu, koja je počela u listopadu 2022. godine i traje do kraja siječnja 2023. godine, kao i planiranje faze završene revizije, što obuhvaća:

- analizu provedenih aktivnosti u prethodnoj reviziji radi otklanjanja uočenih slabosti i unaprjeđenja revizijskog procesa;
- izbor težišta ispitivanja dokumentiranih u zbirnom dokumentu “Strategija revizije“;
- usuglašavanje stavova oko spornih pitanja koja su uočena tijekom obavljanja prethodne revizije;
- procjenu rizika subjekata revizije koji se planiraju u završnoj reviziji;

- detaljno planiranje završne revizije (vremenski raspored obavljanja revizije, detaljni planovi po procesima i formiranje timova za reviziju).

Faza završne revizije godišnjih računa za 2022. godinu traje od ožujka 2023. godine do kraja lipnja 2023. godine i obuhvaća sljedeće aktivnosti:

- provedbu konačnih provjera ključnih kontrola;
- analitičke postupke i suštinska testiranja;
- provjeru ispravnosti financijskih izvješća;
- provjeru usuglašenosti transakcija za zakonima i pravilima;
- kontrolu i evaluaciju nalaza i zaključaka;
- davanje mišljenja i izvješćivanje;
- analizu cjelokupnog procesa revizije u cilju povećanja kvalitete revizijskih aktivnosti;
- razgovore sa subjektima revizije i priopćavanje nalaza iz završne revizije.

Odjel I., II., III. i IV. obaviti će reviziju 74 institucije Bosne i Hercegovine, sukladno Zakonu o reviziji.

Pojedinačne revizije obavljaju se sukladno rješenju glavnog revizora, u četiri odjela za financijsku reviziju kako slijedi:

ODJEL I.

1. Agencija za javne nabave
2. Agencija za lijekove i medicinska sredstva
3. Agencija za policijsku potporu
4. Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje
5. Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije
6. Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova BiH
7. Agencija za unapređenje inozemnih investicija u BiH
8. Agencija za zaštitu osobnih podataka u BiH
9. Arhiv BiH
10. Direkcija za ekonomsko planiranje
11. Direkcija za europske integracije
12. Državna regulativna agencija za radijacijsku i nuklearnu sigurnost
13. Institucija ombudsmana za ljudska prava BiH
14. Institut za akreditiranje BiH
15. Institut za standardizaciju BiH
16. Ministarstvo civilnih poslova BiH
17. Ministarstvo pravde BiH
18. Ministarstvo vanjskih poslova BiH
19. Obavještajno-sigurnosna agencija BiH
20. Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika
21. Predsjedništvo BiH
22. Služba za poslove sa strancima
23. Sud BiH

24. Tužiteljstvo BiH
25. Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja
26. Ured koordinatora za reformu javne uprave

ODJEL II.

1. Agencija za osiguranje u BiH
2. Agencija za rad i zapošljavanje BiH
3. Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta
4. Centar za informiranje i priznavanje dokumenta iz oblasti visokog obrazovanja
5. Središnje izborno povjerenstvo
6. Direkcija za civilno zrakoplovstvo BiH
7. Direkcija za koordinaciju policijskih tijela BiH
8. Fond za povratak BiH
9. Generalno tajništvo Vijeća ministara BiH
10. Granična policija BiH
11. Institucija ombudsmana za zaštitu potrošača u BiH
12. Ured za zakonodavstvo Vijeća ministara BiH
13. Memorijalni centar Srebrenica-Potočari Spomen obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995.
14. Ministarstvo sigurnosti BiH
15. Ministarstvo financija i trezora BiH
16. Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH
17. Odbor državne službe za žalbe
18. Uprava za neizravno oporezivanje

ODJEL III.

1. Agencija za antidoping kontrolu BiH
2. Agencija za državnu službu BiH
3. Agencija za forenzična ispitivanja i vještačenja BiH
4. Agencija za nadzor nad tržištem BiH
5. Agencija za poštanski promet BiH
6. Agencija za sigurnost hrane BiH
7. Centar za uklanjanje mina u BiH
8. Državna agencija za istrage i zaštitu
9. Institut za intelektualno vlasništvo BiH
10. Institut za mjeriteljstvo BiH
11. Institut za nestale osobe BiH
12. Komisija za koncesije
13. Ministarstvo komunikacija i prometa BiH
14. Ministarstvo obrane BiH
15. Parlamentarna skupština BiH
16. Pravobraniteljstvo BiH
17. Regulatorna agencija za komunikacije
18. Služba za zajedničke poslove institucija BiH

19. Središnja harmonizacijska jedinica MFT BiH
20. Ured za veterinarstvo BiH
21. Ured za harmonizaciju i koordinaciju sustava plaćanja u poljoprivredi, prehrani i ruralnom razvitku BiH
22. Ured za razmatranje žalbi
23. Ustavni sud
24. Vijeće za državnu potporu BiH
25. Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće BiH
26. Zavod za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera BiH

ODJEL IV.¹

1. Agencija za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka BiH
2. Agencija za statistiku BiH
3. Konkurencijsko vijeće
4. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH

Pored pojedinačnih financijskih revizija, Ured obaviti će, u lipnju 2023. godine, reviziju Godišnjeg izvješća o izvršenju proračuna institucija Bosne i Hercegovine za 2022. godinu i sačiniti izvješće o toj reviziji sukladno članku 13. Zakona o reviziji.

Također, Ured će, u rujnu 2023. godine, sačiniti Godišnje revizorsko izvješće o glavnim nalazima i preporukama za 2022. godinu, u kojem će biti sadržani glavni nalazi i preporuke iz obavljenih financijskih revizija, revizija učinka i specijalnih revizija (ukoliko istih bude bilo) i isto dostaviti Parlamentu zajedno sa Izvješćem o reviziji izvršenja proračuna na institucija Bosne i Hercegovine za 2022. godinu, sukladno članku 16. stavak 6. Zakona o reviziji.

Faza prethodne revizije godišnjih računa za 2023. godinu traje od listopada 2023. godine do kraja siječnja 2024. godine. U razdoblju srpanj – rujan 2023. godine će se sačiniti evaluacija ranijih nalaza i preporuka i kreirati operativni plan rada prethodne revizije za 2023. godinu.

Cilj prethodne revizije za 2023. godinu predstavlja praćenje ranije danih preporuka, uključujući analizu mjera poduzetih na temelju tih preporuka, ocjenu sustava unutarnjih kontrola značajnih procesa vezanih za organizaciju, rukovođenje, planiranje i izvršenje proračuna i otkrivanje eventualnih slabosti koje mogu imati utjecaja na financijska izvješća institucija za revidiranu godinu. Također, cilj prethodne revizije je i preventivno djelovanje i davanje preporuka i sugestija za otklanjanje eventualnih nepravilnosti prije sačinjavanja konačnog financijskog izvješća za 2023. godinu.

¹ Odjel IV. je Odjel za razvoj, metodologiju i kontrolu kvalitete financijske revizije koji, pored poslova metodologije i kontrole kvalitete financijske revizije, obavlja i dio pojedinačnih revizija.

Operativni plan rada sa rasporedom subjekata revizije po odjelima i timovima, sačinjava se na temelju pregleda institucija obuhvaćenih Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine za 2023. godinu.

Sačinjavanje operativnih planova podrazumijeva utvrđivanje skale rizika za svakog subjekta revizije, vremenski raspored obavljanja revizije unutar svakog tima, detaljan plan revizije po procesima i članovima tima, te objedinjavanje pojedinačnih planova u jedan dokument.

Pored navedenog, financijska revizija će tijekom 2023. godine sudjelovati i u aktivnostima koje podrazumijevaju:

- aktivnosti na unaprjeđenju metodologije rada u procesu revizije (ISSAI okvira);
- aktivnosti na unaprjeđenju revizijskih alata te ažuriranje Vodiča za financijsku reviziju (provođenje revizijskih aktivnosti kroz prethodnu i završnu reviziju – sačinjavanje izvješća na kraju revizijskog procesa);
- praćenje i implementaciju revizijskih standarda;
- „vrući pregled“ revizijskog procesa koji se obavlja kontinuirano tijekom revizije;
- suradnju sa subjektima revizije tijekom fiskalne godine (odgovori na razne vrste upita, konzultacije, ukazivanje na primjere dobre prakse, itd.);
- zauzimanje stavova po određenim pitanjima koja nisu jasno i precizno definirana kako zakonskim tako i podzakonskim aktima;
- praćenje zakonskih i podzakonskih akata, pravila, procedura i napomena koje kreiraju Vijeće ministara, MFT i druge relevantne institucije;
- definiranje ključnih pitanja u reviziji;
- aktivnosti na unaprjeđenju procesa izvješćivanja (izvješća - mišljenje, nalazi, preporuke, konstatacije; pisma subjektima revizije);
- suradnju sa SHJ i unutarnjom revizijom;
- suradnju sa Parlamentom (sudjelovanje u radu mjerodavnih povjerenstava i radu obaju domova Parlamenta);
- suradnju sa medijima i nevladinim organizacijama (odgovori na upite iz medija, sudjelovanje na panelima i skupovima koje organiziraju nevladine organizacije koje prate rad javnog sektora);
- pripremu informacija za medije i javnost, gdje se nastoje objasniti uloga i značaj revizije javnog sektora, kao i podizanje svijesti o osjetljivosti uporabe javnog novca i s tim u svezi odgovornosti za potrošeni javni novac;
- interne obuke (edukacije) revizijskog osoblja;
- analizu i praćenje realizacije revizijskih preporuka;
- kreiranje baze preporuka za prethodnu godinu;
- aktivnosti na davanju inputa reviziji učinka u odabiru revizijskih projekata;
- suradnju sa revizijom učinka na realizaciji odabranih projekata – tema revizije;
- upravljanje ljudskim resursima na razini rukovoditelja odjela;
- analizu i procjenu potreba za angažiranjem vanjskih eksperata u reviziji (specifični slučajevi);
- suradnju i razmjenu iskustava sa entitetskim uredima za reviziju i Uredom za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH, kao i vrhovnim institucijama za reviziju iz zemalja okruženja;

- angažiranje na obavljanju tekućih aktivnosti u Uredu koje se sastoje u sljedećem: izrada proračuna, javne nabave, popis imovine;
- kreiranje kriterija za kumulativnu materijalnost;
- aktivnosti na uspostavi efektivnog sustava financijskog upravljanja i kontrole u Uredu;
- sudjelovanje u izradi kriterija za ocjenjivanje revizorskog osoblja;
- rad na realizaciji preporuka iz profesionalne ocjene rada VRI u BiH od strane SIGMA-e.

2.2 Metodologija i kontrola kvalitete financijske revizije

	CILJ – Unapređenje vodiča za reviziju i metodologiju revizije, praćenje primjene standarda revizije, interne obuke revizijskog osoblja, kontrola kvalitete revizije (neovisni interni pregled – „vrući pregled“), osiguranje kvalitete („hladni pregled“)
	NOSITELJI AKTIVNOSTI – Odjel za razvoj, metodologiju i kontrolu kvalitete financijske revizije
	ROKOVI – Kontinuirano
	POTREBNI RESURSI – Ljudski i materijalni

Pored redovite financijske revizije i revizije usklađenosti, Odjel za razvoj, metodologiju i kontrolu kvalitete financijske revizije izvršit će u 2023. godini i poslove iz oblasti metodologije i kontrole kvalitete financijske revizije, što podrazumijeva:

- ažuriranje/izrada vodiča za financijsku reviziju sukladno IFPP okviru;
- ažuriranje/izrada vodiča za kontrolu kvaliteta financijske revizije;
- ažuriranje kriterija za izražavanje mišljenja u reviziji usklađenosti;
- izradu novog obrasca i strukture izvješća o financijskoj reviziji;
- osiguranje kvalitete – hladni pregled nakon završenog ciklusa revizije za 2022. godinu, po uzorku;
- unaprjeđenje i ažuriranje metodologije revizije za 2023. godinu;
- interne obuke (edukacije) revizijskog osoblja;
- rad na izradi metodologije za reviziju konsolidiranog izvješća o izvršenju proračuna;
- praćenje i izučavanje novog i izmijenjenog IFPP okvira (INTOSAI okvir profesionalnih objava koji obuhvaća ISSAI standarde);
- rad na metodologiji kod revizije javnih nabava;
- rad na metodologiji revizije financijskog upravljanja i kontrole te interne revizije;
- rad na izradi procedura za postupanje kod prijevare i korupcije;
- rad na ažuriranju/izradi procedura za kontrolu kvalitete nacrtu izvješća o reviziji;

- rad na poboljšanju procedura za praćenje procesa revizije, do uvođenja softvera/sistema za upravljanje revizijama;
- usklađivanje metodologije i radnih dokumenata financijske revizije sa promjenama u IFPP okviru;
- rad na implementaciji preporuka profesionalne ocjene rada VRI u BiH iz 2020. godine od strane SIGMA-e;
- izradu procedure za korištenje vanjskih eksperata;
- ažuriranje metodologije izvješćivanja financijske revizije u cilju povećanja komunikacijske vrijednosti izvješća o reviziji;
- procjena okvira financijskog izvješćivanja u suradnji sa revizijskim institucijama na entitetskom nivou;
- istraživanje mogućnosti za provođenje forenzične revizije;

2.3 Revizija učinka

CILJ - izvijestiti javnost o ekonomičnosti, efikasnosti i efektivnosti korištenja javnih resursa određenog aspekta poslovanja cijele ili dijela institucije, programa ili aktivnosti institucija BiH

NOSITELJI AKTIVNOSTI – Odjel revizije učinka i Odjel za kontrolu kvalitete, metodologiju i planiranje revizije učinka

ROKOVI – Definirani zakonom i Planom revizije

POTREBNI RESURSI – Ljudski i materijalni

Međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), koje razvija Međunarodna organizacija vrhovnih institucija za reviziju (INTOSAI), reviziju učinka prepoznaju kao jednu od tri glavne vrste revizija javnog sektora (pored financijske revizije i revizije usklađenosti).

Revizija učinka je pregled ili ispitivanje određenoga aspekta poslovanja cijele ili dijela institucije, programa ili aktivnosti, u pogledu ekonomičnosti, učinkovitosti i efektivnosti s kojim ta institucija koristi svoje resurse i izvješćivanje o tome. Prema točki 9. ISSAI 300, revizija učinka predstavlja neovisno, objektivno i pouzdano ispitivanje kojim se utvrđuje da li institucije, državna poduzeća, aktivnosti, sustavi, programi ili projekti posluju, rade, odnosno provode svoje aktivnosti sukladno načelima ekonomičnosti, efikasnosti i efektivnosti, te da li ima prostora za poboljšanje.

Revizija učinka se provodi sukladno Zakonu o reviziji, INTOSAI Okviru profesionalnih objava (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements – IFPP), a organizacijski

je u Uredu pozicionirana u Odjelu za reviziju učinka. Osiguranje kvalitete revizije je horizontalno i integrirano je u sam proces revizije, dok se kontrola kvalitete provodi vertikalno: od tima, preko Odjela za reviziju učinka i Odjela za kontrolu kvalitete, metodologiju i planiranje revizije učinka.

Primarno će aktivnosti Odjela za reviziju učinka biti usmjerene na provođenje onih aktivnosti koje su u funkciji provođenja revizija i stvaranja uvjeta za uspostavu samoodržive revizije učinka koja će biti sposobna proizvoditi sveobuhvatna, uvjerljiva, pravodobna, čitljiva i uravnotežena izvješća.

Sukladno Strateškom planu razvoja Ureda 2021.-2025., i pratećem akcijskom planu, Odjel za reviziju učinka, u 2023. godini, će poduzeti aktivnosti na jačanju metodologije revizije učinka. Aktivnosti će se, između ostalog, odnositi na izradu smjernica za kontrolu kvaliteta izvješća revizije učinka i smjernicu za koordinaciju rada na dokumentima u reviziji učinka, a aktivno učešće će imati i u izradi drugih smjernica revizije učinka čiji je nositelj aktivnosti Odjel za kontrolu kvalitete, metodologiju i planiranje revizije učinka.

Revizori učinka Ureda će učestvovati u zajedničkim obukama ureda za reviziju u BiH, a sukladno relevantnim zaključcima Koordinacijskog odbora vrhovnih institucija za reviziju.

2.3.1 Provedba revizija učinka

Revizija učinka nije redovita, ciklična revizija niti je revizija koja se ponavlja, kao ni revizija koja je vezana za kalendarsku/proračunsku godinu. Za 2023. godinu, planirana je provedba revizija koje će rezultirati objavom sedam izvješća revizije učinka, odnosno četiri izvješća o provedenim revizijama učinka i tri izvješća o praćenju realizacije preporuka iz ranije objavljenih izvješća revizije učinka. Sve revizije planirano je započeti i završiti u 2023. godini.

Oblasti koje će biti adresirane planom rada revizije učinka u 2023. godini su:

- Upravljanje troškovima vozila u institucijama BiH;
- Upravljanje softverskim rješenjima u institucijama BiH;
- Upravljanje administrativnim i stručnim poslovima vezanim za osposobljavanje prijevoznika i vozača u međunarodnom drumskom saobraćaju;
- Rodna ravnopravnost u institucijama BiH;

Tri izvješća u svezi sa kojima će tijekom 2023. godine biti provedeno praćenje realizacije preporuka će biti utvrđeni naknadno;

Odjel za reviziju učinka realizirat će tri izvješća o revizijama učinka, dok će Odjel za kontrolu kvalitete, metodologiju i planiranje revizije učinka pripremiti jedno izvješće revizije učinka i tri izvješća o realizaciji preporuka revizije učinka.

2.3.2 Praćenje realizacije preporuka iz izvješća revizije učinka

ISSAI standardi revizije učinka navode da se revizija učinka sastoji od sljedećih glavnih koraka: planiranje, provođenje, izvješćivanje i praćenje realizacije provođenja preporuka.

Praćenje realizacije preporuka revizije učinka podrazumijeva da će se u narednom razdoblju izvješća revizije učinka pratiti interno i eksterno.

Interno će se izvješća revizije učinka pratiti s ciljem da se nakon svake provedene revizije analizira procjena vlastitog učinka (evaluacija revizijskog rada, identificiranje metoda i načina rada koji su dobro funkcionirali i koji se mogu koristiti u drugim revizijama, odnosno da se identificiraju i u narednim revizijama, eliminiraju slabosti u radu), stvaraju podsticaji za učenje i razvoj, osigura bolje znanje i poboljšaju prakse, pruže informacije koje se mogu koristiti za planiranje obuka revizijskog osoblja, kao i planiranje budućih revizija.

Eksterno praćenje će se vršiti s ciljem da se ustanovi koje mjere su nadležne institucije poduzele i koje su preporuke implementirane.

Praćenje realizacije izvješća revizije učinka podrazumijevat će sljedeće aktivnosti:

- uspoređivanje plana rada sa stvarno obavljenim poslom;
- servisiranje i održavanje baze podataka o nalazima, preporukama i aktivnostima koje su institucije poduzimale po izvješću revizije učinka;
- izvješćivanje o rezultatima popratnih aktivnosti;
- provedbu naknadnih revizija po odluci rukovodstva Ureda.

Aktivnosti praćenja provodit će se kontinuirano tijekom 2023. godine.

2.3.3 Praćenje rada i rezultata koje svojim radom ostvaruju institucije Bosne i Hercegovine – predlaganje strateških oblasti i novih tema za reviziju učinka

Pored redovitih aktivnosti u provođenju revizija učinka, revizori učinka će kontinuirano pratiti rad institucija Bosne i Hercegovine, putem zvaničnih izvješća o radu, izvješća sa sjednica Vijeća ministara BiH, Parlamenta i parlamentarnih povjerenstava i drugih zvaničnih dokumenata, konzultativnih sastanaka sa organizacijama civilnog društva, putem medija i drugih izvora, s ciljem identificiranja problema u radu institucija koje mogu biti predmet revizije učinka.

Revizori učinka će tijekom 2023. godine, kroz predlaganje potencijalnih tema, revidirati i svoje ranije prijedloge i istražiti nove teme. U razdoblju listopad-prosinac, će se, uz suradnju sa Odjelom za kontrolu kvalitete, metodologiju i planiranje u reviziji učinka, organizirati prezentacija prijedloga, izvršiti njihovo ocjenjivanje, te sačiniti lista potencijalnih revizija učinka koje bi se mogle provoditi u narednom razdoblju.

Program rada revizije učinka za 2023. godinu, nakon odluke rukovodstva Ureda, biti će predmetom prezentiranja relevantnim organizacijama civilnog društva u BiH tijekom čega će se od predstavnika ovih organizacija tražiti inputi za potencijalne nove teme koje bi revizija učinka mogla adresirati u narednom razdoblju.

Program rada revizije učinka uvažava strateški prioritet INTOSAI-ja koji se odnosi na doprinos realizaciji ciljeva održivog razvoja, tj. Agende 2030 na čiju implementaciju se obvezala i BiH. Vrhovne institucije za reviziju igraju ključnu ulogu u promoviranju održivog razvoja kroz provođenje relevantnih revizija nacionalnih inicijativa za podršku ostvarivanju Agende 2030.

2.3.4 Suradnja sa okruženjem

Suradnja sa okruženjem podrazumijeva suradnju sa svim korisnicima izvješća revizije učinka.

S ciljem implementacije preporuka danih u izvješćima revizije učinka, unaprjeđenja učinkovitosti institucija Bosne i Hercegovine, kao i osiguranja razumijevanja izvješća revizije učinka i poduzimanja odgovarajućih mjera usmjerenih na implementaciju danih preporuka, Ured će nastaviti i dalje unaprjeđivati suradnju sa nadležnim parlamentarnim povjerenstvima, javnošću i organizacijama civilnog društva. Suradnja sa organizacijama civilnog društva primarno se odvija kroz već ustaljene godišnje konzultativne sastanke.

Timovi revizije učinka će pomoći u pisanju priopćenja i skraćenih izvješća o rezultatima provedenih revizija, grafičkih i vizualnih prikaza rezultata provedenih revizija učinka, sudjelovati u davanju odgovora na pitanja medija, kao i drugih zainteresiranih osoba.

2.4 Kontrola kvalitete, metodologija i planiranje revizije učinka

Prema ISSAI standardima, pitanje kvalitete revizije učinka mora biti integrirano u cjelokupan proces revizije, od strateškog planiranja, sve do praćenja revizijskog izvješća.

Odjel za kontrolu kvalitete, metodologiju i planiranje revizije učinka će u 2023. godini provoditi redovite aktivnosti kontrole kvalitete revizijskog procesa za planirane teme revizije učinka u 2023. godini, stavljajući fokus na kontrolu planova rada i kontrolu izvješća revizije učinka, sukladno postojećoj metodologiji. Tijekom godine, Odjel za kontrolu kvalitete, metodologiju i planiranje revizije učinka će provesti četiri revizijska projekta, od čega jedno izvješće o reviziji učinka i tri izvješća o praćenju realizacije preporuka revizije učinka.

Tijekom godine, Odjel za kontrolu kvalitete, metodologiju i planiranje revizije učinka će sustavno provoditi predistraživanja potencijalnih tema za revizije učinka i izraditi potrebne prijedloge tema za reviziju učinka. U obzir će se uzeti aktualni različiti

problemi u državi, zahtjevi Parlamenta za određenim revizijama, prijedlozi rukovodstva Ureda i rukovoditelja odjela za financijsku reviziju, kao i inputi sugerirani tijekom sastanaka sa organizacijama civilnog društva i drugim relevantnim akterima kao što su međunarodne organizacije. Pored navedenog, revizori učinka imaju kontinuiranu obvezu predlagati potencijalne teme revizije učinka tijekom godine koje će Odjel za kontrolu kvalitete, metodologiju i planiranje revizije učinka dalje ispitati i obrazložiti. Sukladno navedenom, prijedlozi tema će biti dostavljeni rukovodstvu Ureda na odobrenje.

Tijekom godine će se analizirati potreba za obukama i, sukladno navedenom, održati potrebne obuke za revizijsko osoblje. Navedene obuke će biti održane u prvom kvartalu 2023. godine ili po potrebi u drugom vremenskom razdoblju tijekom godine.

U skladu sa Strateškim planom razvoja Ureda 2021.-2025., i pratećim akcijskim planom, Odjel za kontrolu kvalitete, metodologiju i planiranje revizije učinka će, u 2023. godini, poduzeti aktivnosti na jačanju metodologije revizije učinka. Aktivnosti će se, između ostalog, odnositi na izradu smjernica za provođenje praćenja implementacije preporuka revizije učinka, smjernica za provođenje uže fokusiranih revizija učinka i drugih smjernica s ciljem jačanja metodologije revizije učinka.

U suradnji sa Odjelom za međunarodnu suradnju i odnose s javnošću, Odjelom za reviziju učinka i Odjelom za financijsku reviziju će se organizirati video konferencije ili studijske posjete drugim VRI s ciljem upoznavanja sa njihovom metodologijom rada. Neke od tema koje bi se obradile su: analiza uspostavljanja funkcije kontrole kvalitete u procesu revizije učinka, kombiniranja rada revizije učinka sa revizijom usklađenosti i financijskom revizijom, izrada internih akata (smjernica) za rad revizora i sl.

2.5 IT revizija i informacijski sustav

CILJ - izvijestiti javnost o načinu upravljanja informacijskim sustavima institucija BiH te pružiti potporu internim procesima i radu Ureda

NOSITELJI AKTIVNOSTI – Odsjek za IT poslove

ROKOVI – Definirani zakonom i Planom revizije

POTREBNI RESURSI – Ljudski i materijalni

Program rada za 2023. godinu, podrazumijeva sljedeće aktivnosti:

- planiranje poslovnih procesa u Odsjeku za IT poslove;
- provođenje IT revizije prema usuglašenim planovima sa timovima financijske i revizije učinka;
- potporu procesu revizije pribavljanjem podataka i kreiranjem izvješća u informacijskim sustavima klijenata;
- unaprjeđenje procesa revizije korištenjem softvera za analizu podataka;
- kreiranje projektne zadaće za implementiranje sustava za upravljanje procesom revizije;
- realizaciju mapiranja procesa revizije u cilju unapređenja metodologije i pripreme implementacije sustava za upravljanje procesom revizije;
- pripremu nabave za implementiranje sustava za upravljanje procesom revizije sukladno usvojenom Planu razvoja informacijskih sustava Koordinacijskog odbora vrhovnih institucija za reviziju;
- ažuriranje i unapređenje registra preporuka financijske i revizije učinka;
- analizu mogućih aplikativnih rješenja za praćenje realizacije preporuka sa prijedlogom rješenja i procjenom proračuna;
- praćenje i izučavanje novih smjernica i standarda koji se odnose na IT reviziju;
- rad na novoj metodologiji IT revizije i ažuriranje priručnika za IT reviziju;
- analizu potreba i provedbu kontinuirane edukacije IT osoblja iz oblasti IT revizije, iz oblasti standarda u IT i iz oblasti informacijskih tehnologija i servisa;
- suradnja sa IT revizorima iz drugih VRI u Bosni i Hercegovini kroz radnu skupinu Koordinacijskog odbora vrhovnih institucija za reviziju za IT, kao i sa IT revizorima iz regije u cilju razmjene iskustava i unapređenja procesa revizije;
- održavanje stalne komunikacije na međunarodnom planu i aktivno sudjelovanje u radu EUROSAI radne grupe za IT reviziju;

- sudjelovanje u radu EUROSAI podgrupe za e-Government, kao i u aktivnostima Mreže VRI kandidata i potencijalnih kandidata za članstvo u EU i Europskog revizorskog suda, iz IT domene;
- provedbu pripremnih aktivnosti za samoprocjenu IT sustava i/ili samoprocjenu IT revizije;
- kontakte s drugim VRI s ciljem upoznavanja sa metodologijom rada u smislu unapređenja IT revizije i kombiniranja rada IT revizije sa revizijom usklađenosti, financijskom i revizijom učinka, te razvojem funkcije kontrole kvalitete u procesu IT revizije;
- analizu tema za provođenje paralelne IT revizije;
- kreiranje, ažuriranje i predlaganje internih dokumenata, procedura i planova iz oblasti informacijskih sustava i tehnologija;
- administriranje i održavanje informacijskog sustava, pružanje tehničke potpore korisnicima i obučavanje uposlenog osoblja za korištenje informacijskih tehnologija;
- ažuriranje baze podataka računalne i komunikacijske opreme i softvera te izrada plana znavljanja opreme i softvera;
- ažuriranje baze podataka softvera i licenci te izrada plana nabave i znavljanja softverskih licenci;
- uspostava baze podataka o uposlenom osoblju;
- planiranje proračuna i provođenje javnih nabava u segmentima koji se odnose na informacijski sustav i IT reviziju;
- stavljanje u funkciju novonabavljene opreme i softvera;
- unaprjeđenje postojećeg informacijskog sustava kroz nadogradnju postojeće hardverske, softverske i mrežne infrastrukture, te kroz implementiranje novih sustavnih funkcionalnosti i kroz razvoj i implementiranje poslovnih aplikacija za potporu stalnim poslovnim procesima i administraciji;
- održavanje, znavljanje i nadogradnja postojeće internet komunikacije, sukladno potrebama;
- ažuriranje i nadogradnja postojeće internet i intranet stranice;
- aktivnosti u okviru sustava financijskog upravljanja i kontrole u nadležnosti Odsjeka za IT poslove;
- aktivnosti na popisu i otpisu stalnih sredstava.

3. Pravni, financijski i opći poslovi

CILJ - osigurati zakonitost rada Ureda i izvršavanjem pravnih, kadrovskih, računovodstveno-financijskih i općih poslova na nivou Ureda, kao i poslova pravne podrške procesima revizije

NOSITELJI AKTIVNOSTI – Služba za pravne, financijske i opće poslove

ROKOVI – Definirani zakonom i Planom rada Ureda

POTREBNI RESURSI – Ljudski i materijalni

Sljedeći opredjeljenja sadržana u strateškim dokumentima Ureda, Služba za pravne, financijske i opće poslove (u daljnjem tekstu: Služba) će i u 2023. godini nastaviti pripremati i davati stručna mišljenja i objašnjenja o pravnim pitanjima (provođenje zakona, drugih propisa i općih akata) i o drugim pitanjima iz svoga operativnog dijela te, pružanjem potpore revizijskom osoblju aktivno sudjelovati u procesima financijske revizije i revizije učinka kroz davanje mišljenja o pravnim pitanjima relevantnim za proces revizije.

Tijekom 2023. godine, Služba će provoditi sljedeće aktivnosti:

3.1 Pravni poslovi

U okviru pravnih poslova, Služba će provoditi redovite aktivnosti koje se odnose na:

- pripremu prijedloga internih procedura;
- pripremu stručnih mišljenja i objašnjenja za provedbu zakona, kao i imovinsko-pravnih poslova i izrade odluka i konačnih tekstova ugovora za javne nabave;
- praćenje svih izmjena zakona koji se tiču rada Ureda, mogućeg ugrožavanja njegove neovisnosti te blagovremeno reagiranje po istima;
- izradu prijedloga pojedinačnih akata koji se odnose na prava, dužnosti i odgovornosti uposlenika;
- pripremu i izradu nacrtu rješenja po zahtjevima uposlenih u Uredu, te izradu uvjerenja, potvrda i dr.) o činjenicama iz službene evidencije, kao i o činjenicama o kojima Ured ne vodi službenu evidenciju;
- pripreme i provedbe procesa upošljavanja, te provedbu aktivnosti po javnim oglasima, sukladno Planu upošljavanja za 2023. godinu i potrebama Ureda;
- pripremu plana korištenja godišnjih odmora za 2024. godinu, i rješenja o korištenju godišnjih odmora za 2024. godinu;

- vođenje, čuvanje i ažuriranje personalnih dosjea uposlenih, prijave, odjave i promjena službenih podataka iz oblasti zdravstvenog i mirovinskog osiguranja, vođenje evidencija o uposlenima i izradu izvješća o strukturi uposlenih;
- pripremu aktivnosti vezanih za upošljavanje, praćenje realiziranja plana stručnog usavršavanja i obučavanja uposlenih, pripremu ugovora o djelu i plana putovanja u Službi za 2023. godine;
- realiziranje aktivnosti utvrđene Akcijskim planom za implementaciju Strateškog plana Ureda za 2023. godinu, s posebnim osvrtom na: finaliziranje akta vezanog za zakonske mogućnosti za obavljanje revizije usklađenosti odvojeno od financijske revizije, pokretanje aktivnosti na analizi dokumenata Politike upravljanja ljudskim resursima i razvoja kompetencija, te sukladno instrukcijama glavnog revizora raditi na pripremi prijedloga novog pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ureda te eventualnim izmjenama, započeti aktivnosti na izradi baze podataka uposlenih, a sve u cilju efikasnijeg funkcioniranja Ureda, kao razmotriti potrebu ažuriranja postojećih i donošenja novih strategija čija su razdoblja važenja istekla;
- pripremu mišljenja o pravnim pitanjima relevantnim za proces revizije.

3.2 Računovodstveno-financijski poslovi

Financijski zahtjev Ureda za 2023. godinu iznosi 5.654.000 KM. Do konačnog usvajanja proračuna institucija BiH za 2023. godinu, financiranje Ureda vršit će se sukladno odlukama o privremenom financiranju institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine.

Tijekom 2023. godine, Služba će obavljati sljedeće računovodstveno-financijske poslove:

- izrada operativnog plana Ureda za 2023. godinu u tabličnom prikazu, 15 dana po usvajanju proračuna za 2023. godinu, odnosno po odlukama o privremenom financiranju;
- popis stalnih sredstava, dobavljača, obveza i potraživanja, izrada izvješća povjerenstava o popisu – najkasnije do 10. 2. 2023. godine, te usvajanje odluka o popisu sredstava i izvora sredstava – najkasnije do 15. 2. 2022. godine;
- izrada godišnjeg izvješća Ureda za 2022. godinu do 1. 3. 2023. godine;
- izračun amortizacije na mjesečnoj razini i redovito ažuriranje osnovnih sredstava prema korisniku i lokaciji, tijekom godine;
- izrada periodičnih izvješća Ureda za 2023. godinu, 30 dana po isteku obračunskog razdoblja;
- izrada dokumenta okvirnog proračuna Ureda za razdoblje 2024. – 2026. godina, do 15. 4. 2023. godine;
- obračun plaća i naknada po mjesecima za 2023. godinu uposlenicima u Uredu, do desetog dana u mjesecu za prethodni mjesec;
- redoviti poslovi tijekom godine vezani za ISFU sustav;
- vođenje mjesečne, polugodišnje i godišnje evidencije i izvješćivanje o troškovima telefona, reprezentacije i korištenja vozila, te izvješćivanje o putnim troškovima sukladno internim pravilima;

- prema potrebi, aktivnosti u izradi prestrukturiranja proračuna Ureda za 2023. godinu;
- aktivnosti u izradi proračuna Ureda za 2024. godinu, po dostavljenoj instrukciji iz MFT-a;
- priprema plana javnih nabava Ureda za 2024. godinu;
- aktivnosti u realiziranju planiranih javnih nabava roba, usluga i radova u 2023. godini, sukladno planu javnih nabava za 2023. godinu;
- praćenje realiziranja ugovora o javnim nabavama, te kvartalno ažuriranje podataka na internetskoj stranici Ureda.
- pružanje potpore revizijskom osoblju u segmentima revizije planiranja proračuna i izvršenja proračuna institucija Bosne i Hercegovine.

3.3 Opći poslovi za potrebe Ureda

Tijekom 2023. godine, Služba će obavljati sljedeće opće poslove za potrebe Ureda:

- kontinuirano primanje i otvaranje pošte, dostavljanje akata osobi ovlaštenoj za pregledanje i razvrstavanje, zavođenje akata u knjige evidencije, združivanje akata i dostavljanje u rad uposlenicima putem interne dostavne knjige, razvođenje akata, otpremanje pošte, kao i aktivnosti na uvođenju e-uredskog poslovanja u prvoj fazi;
- distribucija uredskog materijala po organizacijskim jedinicama za redovito obavljanje poslova, u roku od sedam dana od dana prijema zahtjeva;
- popis/otpis arhivske građe, prema Listi kategorija registraturne građe sa rokovima čuvanja.

U 2023. godini posebna pažnja biti će posvećena daljnjem unapređenju rada Službe.

4. Obuke i stručno usavršavanje

CILJ - osigurati kontinuirano usavršavanje i razvoj kapaciteta uposlenih, s ciljem unapređenja kvaliteta rada i provedenih revizija

NOSITELJI AKTIVNOSTI – Rukovoditelji temeljnih organizacijskih jedinica

ROKOVI – Definirani zakonom i Planom rada Ureda

POTREBNI RESURSI – Ljudski i materijalni

Obuka i stručno usavršavanje vršit će se i tijekom 2023. godine, a prema godišnjim planovima obuke.

U skladu sa Strateškim planom razvoja Ureda 2021.-2025. godine, i pratećim akcijskim planom, za planirane aktivnosti u 2023. godini će se održati prateće obuke za revizore učinka s ciljem upoznavanja revizora o naučenim lekcijama i novim praksama u reviziji učinka, unaprijeđenoj metodologiji, smjernicama i sl.

Kontinuirano obučavanje uposlenika u oblasti financijske revizije i revizije usklađenosti, revizije učinka, pravnih poslova, IT revizije, međunarodnih odnosa, upravljanja ljudskim resursima i računovodstva, engleskog jezika, usavršavanje drugih mekih vještina osoblja, vršit će se sukladno evidenciji u bazi podataka Ureda o obučavanju i stručnom usavršavanju, što podrazumijeva praćenje svih realiziranih internih i eksternih obuka uposlenika Ureda, te određivanje prioriteta za daljnjim obučavanjem osoblja, sukladno usvojenom Pravilniku o obukama.

Plan obuka i stručnog usavršavanja predviđa tri vrste edukacija, i to:

- interne edukacije,
- eksterne edukacije,
- ostale edukacije

Interne edukacije izvode se u okviru vlastitih kapaciteta i planirane su u siječnju i veljači 2023. godine. Teme internih edukacija predstavljaju veoma koristan vid obuka s obzirom na to da se interno obrađuju teme koje čine aktualnu problematiku iz financijske revizije, revizije usklađenosti i revizije učinka.

Eksterne edukacije čine planirane studijske posjete revizijskim institucijama zemalja članica EU i zemljama u okruženju, a planirane posjete vezane su za daljnje unaprjeđenje financijske revizije, revizije usklađenosti i revizije učinka i razmjenu iskustava po raznim temama iz nadležnosti rada Ureda. Također, planirane eksterne edukacije odnose se na kontinuirane profesionalne edukacije od strane ovlaštenih organizacija (Revicon, Zips, itd.), te od strane eksperata iz raznih oblasti (javnih nabava, tehnika vođenje intervjua, tehnika pisanja, itd.)

Ostale edukacije podrazumijevaju potencijalne zajedničke edukacije četiriju revizijskih institucija u Bosni i Hercegovini u 2023. godini koje mogu pružiti određene koristi u dijelu ujednačavanja stavova i kriterija prigodom obavljanja revizije, razmjene znanja i iskustava i pružanja primjera dobre prakse u reviziji. Također, za sve revizore planirane su i samostalne edukacije u vlastitoj režiji s obzirom na obvezu unaprjeđenja vlastitog znanja svakog revizora.

Sukladno raspoloživim sredstvima u proračunu, vršit će se doškolovanje revizora u cilju stjecanja zvanja ovlaštenog revizora i certificiranog računovođe.

Pored obuka financiranih iz sredstava proračuna, tijekom godine, revizori mogu nazočiti obukama u vlastitoj režiji iz oblasti revizije, računovodstva, javnih nabava i sl. uz obrazložen zahtjev i/ili odobrenje neposrednog rukovoditelja i glavnog revizora.

Također, uposlenici Ureda će se tijekom 2023. godine samostalno, kontinuirano obrazovati i usavršavati, što predstavlja njihovu obvezu.

5. Komunikacija i odnosi s javnošću

CILJ - blagovremeno informirati javnost o radu Ureda te povećati vidljivost, relevantnost i transparentnost rada Ureda

NOSITELJI AKTIVNOSTI – Odsjek za međunarodnu saradnju i odnose s javnošću

ROKOVI – Definirani zakonom i Komunikacijskom strategijom

POTREBNI RESURSI – Ljudski i materijalni

Naredna, 2023. godina, predstavljat će drugu godinu implementacije Komunikacijske strategije Ureda 2022.-2025. sukladno komunikacijskim planovima za svaku definiranu ciljnu skupinu.

S obzorom na to da će domovi i parlamentarna tijela Parlamenta BiH, uključujući i povjerenstva za financije i proračun u narednoj godini, a shodno okončanim općim izborima provedenim u 2022. godini, raditi u novim sazivima, 2023. godina će biti obilježena intenzivnijom komunikacijom sa Parlamentom.

Ured će početkom naredne godine nanovo pozvati organizacije civilnog društva na dijalog u pogledu sačinjavanja programa rada revizije učinka.

Pored toga, Ured će i dalje, i sukladno vlastitim kapacitetima, doprinositi realizaciji aktivnosti nevladinih i organizacija civilnog društva sudjelovanjem na konferencijama, panel diskusijama i sl.

Početak naredne godine obilježit će i objava i prezentacija vodiča za građane, na čijoj pripremi je rađeno tijekom 2022. godine, s ciljem približavanja građanima koncepata financijske i revizije učinka.

Komunikacija i suradnja sa drugim vrhovnim institucijama za reviziju odvijat će se kroz nastavak aktivnog sudjelovanja u aktivnostima koje se organiziraju u okvirima INTOSAI i EUROSAI zajednica i Mreže VRI zemalja kandidata i potencijalnih kandidata za članstvo u EU. S obzirom na dodijeljeni EU kandidatski status BiH, aktivnosti u ovom smislu će od naredne godine obuhvatiti i prisustvo na sjednicama Kontaktnog odbora na razini rukovoditelja VRI, u svojstvu promatrača.

U fokusu komunikacijskih aktivnosti Ureda tijekom 2023. godine bit će i suradnja s ključnim međunarodnim organizacijama u BiH, kao što su tijela Ujedinjenih naroda.

Ured u će redovito ispunjavati i svoje godišnje obveze u smislu komunikacije i izvješćivanja vezane za proces europskih integracija. U ovom se smislu očekuje, nakon što je Bosni i Hercegovini dodijeljen status zemlje kandidata za članstvo u Europskoj uniji, intenziviranje aktivnosti, te će Ured, kroz sudjelovanje u odgovarajućim radnim skupinama te djelujući kroz Pododbor za ekonomska, financijska pitanja i statistiku, dati svoj doprinos na planu europskih integracija.

Ured će i dalje, prema već ustaljenom načelu otvorenosti i transparentnosti svoga rada, a pridržavajući se standarda i pravila revizijske struke, medije i javnost redovito informirati o svojim aktivnostima i rezultatima. To podrazumijeva ustaljenu praksu slanja pravodobnih priopćenja za javnost o značajnim aktivnostima Ureda, promptnog pružanja odgovora na medijske i upite drugih relevantnih zainteresiranih strana, kao i redovito ažuriranje i postavljanje odgovarajućih sadržaja i konačnih izvješća o reviziji na web i Twitter stranicu Ureda. Jednako tako će se prikupljati i održavati registar medijskih napisa i objava koji se odnose na pitanja kojima se bavi Ured.

Izvješćivanje o aktivnostima Ureda i revizijama koje Ured provodi odvijat će se po redovitoj proceduri, sukladno Zakonu o reviziji.

Naredne će se godine nastaviti proaktivno komunicirati putem web stranice Ureda, sukladno utvrđenim komunikacijskim ciljevima i planovima. S tim u svezi je planirano unaprjeđenje i dopunjavanje sadržaja dostupnih na web stranici, a temeljem odgovora korisnika web stranice putem online upitnika dostupnog na početnoj stranici Ureda.

Također, nastavit će se aktivna uporaba i održavanje uredske Twitter stranice, kao i primjena grafičkih rješenja u i uz izvješća o reviziji, i ostalim publikacijama Ureda.

6. Politika i strategija Ureda u sprječavanju korupcije

Borba protiv korupcije je složen i višeslojan zadatak koji treba rješavati primjenom sveobuhvatnog i dugoročnog strateškog pristupa, koji obuhvata i mjere prevencije i suzbijanja. Iako otkrivanje prijevare i korupcije nije glavni zadatak revizora Ured će i u 2023. godini nastaviti svoju preventivnu ulogu i postupke sukladno zakonima i standardima (kako u samom Uredu tako i u okviru svojih nadležnosti prigodom obavljanja procesa revizija). Ova preventivna uloga, između ostalog, obuhvata: jačanje svijesti i povećanje odgovornosti u korištenju javnog novca provođenjem redovitih revizija kod institucija BiH; utjecaj na transparentnost svih postupaka javnih organa predočavanjem rezultata rada Ureda Parlamentu i javnosti, javnim objavljivanjem izvješća o reviziji; davanje preporuka u cilju otklanjanja uočenih propusta i nedostatka; poticanje obvezne suradnje sa svim relevantnim institucijama u borbi protiv korupcije.

Konkretnije, tijekom 2023. godine Ured će djelovati na sljedeći način:

- razvijati organizaciju koja je opredijeljena poštivanju načela integriteta i etičkih vrijednosti stalnim educiranjem cjelokupnog osoblja Ureda uključujući i podizanje svijesti uposlenih o potrebi borbe protiv korupcije;
- osigurati da aktivnosti profesionalnog usavršavanja/razvoja sustavno obuhvaćaju obuku i jačanje svijest o etici - etičkim pitanjima i korupciji;
- primjenjivati visoke standarde transparentnosti i zakonitosti u svome radu te jačati sustav odgovornosti u svim segmentima;
- u što manjoj mjeri prepustiti proces donošenja odluka slobodnoj procjeni donositelja odluka (korištenjem diskrecionog prava), potencirati odlučivanje u jasno definiranoj proceduri, na temelju preciznih kriterija i uz otvorenost procesa ka javnosti (maksimalno zastupljeno načelo transparentnosti u procesu donošenja odluka);
- ukazivati na slabosti, dvosmislenosti, nedostatke i nedorečenosti pojedinih zakonskih propisa, podzakonskih akata te stavova, mišljenja i suglasnosti regulatornih tijela koja mogu u pojedinim slučajevima biti generatori koruptivnih i nezakonitih ponašanja – nejasni i dvosmisleni zakonski propisi su često puta uzroci nedoličnog i u krajnjem slučaju i koruptivnog ponašanja;
- sugerirati i ukazivati na potrebu mijenjanja ili dopune/korekcije zakonski i podzakonski propisa, kako bi se smanjio broj prigoda/mogućnosti da do korupcije uopće dođe, odnosno omogućiti njezino lakše otkrivanje i u konačnici procesuiranje;
- ohrabrivati prijavitelje, "zviždače", korupcije doprinošenjem jačanju institucija sustava.
- jačati, dograđivati i preispitivati učinkovitost sustava unutarnjih kontrola Ureda u svim segmentima poslovanja;
- promovirati integritet², kako na organizacijskom, tako i na individualnoj razini;

² Pojam koji označava da osoba, odnosno institucija u cjelini svoj rad zasniva na načelima zakonitosti, poštenja, savjesnosti, nepristrasnosti, transparentnosti. Pod integritetom institucije podrazumijevamo sposobnost institucije da poštuje norme i pravila, koja upravljaju područjem njenog djelovanja.

- upošljavanje novog osoblja vršiti na načelima zakonitosti, stručnosti, neovisnosti i transparentnosti te ljudskim resursima upravljati na temelju zasluga i edukacija, a kriteriji i procedure za odabir unaprijed definirati i jasno dokumentirati;
- odgovorno - racionalno, zakonito i transparentno koristiti javne resurse – odobrena proračunska sredstva te promovirati "ton s vrha" – svojim vlastitim primjerom pokazati odgovornost i transparentnost – domaćinski odnos pri obavljanju svoga posla i korištenja javnih resursa;
- raditi na izradi nove strategija za borbu protiv korupcije i akcionog plana (na temelju donošenje nove strategije od strane Vijeće ministra – ako se ista donese u 2023. godini);
- kreirati i dosljedno implementirati politike rotacija klijenata i revizorskog osoblja;
- nastaviti suradnju sa tužiteljima, policijskim agencijama, nosiocima sudbene vlasti, predstavnicima zakonodavne vlasti te surađivati i sa organizacijama civilnog društva i građanima;
- ukazivati na prijeku potrebnu što žurnijeg usvajanja kvalitetne strategije za borbu protiv korupcije i donošenje kvalitetnog zakona o sprečavanju sukoba interesa na razini institucija BiH (također ukazivati i na štetne posljedice nepostojanja ovih ključnih strateških dokumenata);
- izvršiti redoviti monitoring primjene odredaba Etičkog kodeksa te ažuriranje istog;
- adekvatno i blagovremeno reagirati na informacije uzbunjivača, bilo da se radi o pitanjima vezanim za sam Ured ili o pojavama u institucijama BiH kao subjektima revizije (dobivene informacije obraditi/provjeriti kroz proces revizije);
- osigurati efikasne mehanizme da korumpirano i nedolično ponašanje podliježe odgovarajućoj sankciji i promptnoj reakciji rukovodstva Ureda;
- tijekom revizijskog procesa ukazivati subjektima revizije, a posebice policijskim agencijama, tužiteljstvu i sudbenoj vlasti na nužnost smanjivanja odnosa između koristi od koruptivnih aktivnosti koje mogu imati, te uvećanje vjerojatnoće da će biti otkriveni i rigorozno kažnjeni. Promovirati kaznene sankcije prema onima koji su počinili korupciju, uz obvezno oduzimanje imovine i druge vrste koristi stečene na koruptivan način;
- Učenje na dobrim i lošim iskustvima (analiza koruptivnih slučajeva) iz područja borbe protiv korupcije – učenje na greškama, uočenim obrascima koruptivnog ponašanja i njihovog uzroka u sustavu;
- tijekom revizijskog procesa: posebnu pozornost posvetiti procesu javni nabava koje predstavljaju područje rada javne uprave koje je u najvećoj mjeri izloženo riziku od prevare i korupcije, zbog svoje složenosti, obima financijskih tokova koji u tom području nastaju i tijesne interakcije između javnog i privatnog sektora; u procesu upošljavanja posvetiti dužnu pozornost prigodom obavljanja revizije, zbog visokog rizika na koruptivne aktivnosti, netransparentno upošljavanje, nepotizam, kronizam i slično;
- Sugerirati institucijama BiH donošenje kodeksa ponašanja za javne zvaničnike kao dokumenta koji će institucijama pomoći u realizaciji aktivnosti borbe protiv korupcije, kroz primjenu temeljnih preporuka koje bi nosioci javnih funkcija trebali primjenjivati u obavljanju svojih dužnosti.

7. Međunarodna suradnja

CILJ - razmjena iskustava, znanja i informacija te informiranje međunarodne javnosti o aktivnostima Ureda

NOSITELJI AKTIVNOSTI – Odsjek za međunarodnu suradnju i odnose s javnošću i ostale organizacijske jedinice Ureda

ROKOVI – Definirani zakonom, Planom rada i Komunikacijskom strategijom

POTREBNI RESURSI – Ljudski i materijalni

Međunarodna suradnja odvijat će se uglavnom u okvirima INTOSAI i EUROSAI zajednica, Mreže VRI zemalja kandidata i potencijalnih kandidata, i Kontaktnog komiteta VRI u EU (promatrač), a posredstvom Odsjeka za međunarodnu suradnju i odnose s javnošću. Aktivnosti na polju ostvarivanja međunarodne suradnje u 2023. godini uključivat će, na temelju do sada dostupnih informacija:

- učešće u radu EUROSAI radne skupine za IT reviziju, sudjelovanjem na redovitim aktivnostima ove skupine;
- učešće na redovitim sastancima časnika za vezu i predsjednika revizijskih institucija Mreže VRI zemalja kandidata i potencijalnih kandidata za članstvo u EU i Europskog revizorskog suda, u svojstvu punopravnog člana, kao i Kontakt komiteta VRI EU i Europskog revizorskog suda, u svojstvu promatrača;
- učešće u realizaciji Plana rada reže VRI zemalja kandidata i potencijalnih kandidata za članstvo u EU i Europskog revizorskog suda 2022.-2025. što uključuje i organizaciju konferencije/seminara na temu suradnje sa civilnim društvom, u organizaciji Ureda;
- aktivnosti vezane za provođenje paralelne revizije učinka na temu rodne ravnopravnosti sa uredima za reviziju regiona, uz potporu UN Women BiH;
- bilateralnu i multilateralnu suradnju sa revizijskim institucijama iz okruženja;
- bilateralnu suradnju sa SIGMA-om;
- učešće na događajima koji se tijekom godine naknadno utvrde u kalendarima INTOSAI i EUROSAI organizacija.

S ciljem povećanja vidljivosti rada Ureda na međunarodnoj razini, i u 2023. godini će se nastaviti aktivnosti promoviranja aktivnosti Ureda u međunarodnim stručnim publikacijama, kao i sudjelovanje u regionalnim i međunarodnim projektima zajedničkih revizija učinka, sukladno nadležnostima i kapacitetima.

Sve ostale aktivnosti, kako na bilateralnoj, regionalnoj i međunarodnoj razini, tijekom 2023. godine odvijat će se sukladno potrebama i kapacitetima Ureda.

8. Koordinacijski odbor vrhovnih institucija za reviziju

Polazeći od Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine kojim je osnovan Koordinacijski odbor vrhovnih institucija za reviziju (u daljnjem tekstu: Koordinacijski odbor), kojeg čine glavni revizori i zamjenici glavnih revizora Ureda, Glavne službe za reviziju javnog sektora Republike Srpske i Ureda za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine³, aktivnosti Koordinacijskog odbora vršit će se sukladno Poslovniku o radu Koordinacijskog odbora vrhovnih institucija za reviziju i Smjernicama za aktivnosti Koordinacijskog odbora, te Programu rada Koordinacijskog odbora za 2023. godinu.

Koordinacijski odbor će, u cilju operacionalizacije svojih aktivnosti, održavati redovite sjednice. Tijekom 2023. godine, Koordinacijski odbor će svoje djelovanje, između ostalog, usmjeriti na aktivnosti sukladno nalazima i preporukama iz Izvješća o kolegijalnom pregledu SIGMA-e iz 2020. godine.

U narednom razdoblju, Koordinacijski odbor će se, prvenstveno kroz rad za tu svrhu uspostavljene radne skupine za implementaciju, nastaviti angažirati na koordinaciji aktivnosti koje se odnose na realizaciju projekta uvođenja sustava za upravljanje revizijskim procesima u revizijske institucije Bosne i Hercegovine, za koji su sredstva osigurana putem IPA II programa.

Kroz svoje sjednice i kroz rad uspostavljenih radnih skupina, Koordinacijski odbor će organizirati razmjenu iskustava i naučenih lekcija iz revizijskih ciklusa okončanih u 2022. godini, kao i razmjenu iskustava vezanih za uspostavljanje internih praksi i procedura revizijskih institucija u BiH.

Sukladno Zakonu, Ured će nastaviti obavljati stručne i administrativno-tehničke poslove za potrebe Koordinacijskog odbora.

³ Ured za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH ima status promatrača u Koordinacijskom odboru.

9. Suradnja sa Parlamentarnom skupštinom Bosne i Hercegovine

Ured će u 2023. godini nastaviti, kroz kontakte s mjerodavnim povjerenstvima, pružati potporu Parlamentu u vidu blagovremenog dostavljanja svih izvješća o provedenim revizijama, kao i ostalih izvješća i materijala Ureda. Ured će, bez izuzetka, sudjelovati na svim sjednicama domova i nadležnih povjerenstava na kojima se budu razmatrala izvješća o provedenim revizijama i ostala pitanja od značaja za rad Ureda.

Fokus komunikacijskih aktivnosti sa Parlamentom biti će pitanje razmatranja izvješća revizije učinka s ciljem unaprjeđenja realizacije preporuka iz ovih izvješća, kao i pitanje parlamentarnog nadzora nad realizacijom preporuka iz izvješća o provedenim revizijama.

S obzirom da će se suradnja Ureda u 2023. godini odvijati s novim sazivom Parlamentarne skupštine – kako obaju domova, tako i povjerenstava za financije i proračun, Ured planira sa članovima i osobljem mjerodavnih povjerenstava provoditi aktivnosti usmjerene na upoznavanje s načinom i dinamikom rada Ureda. Tako će, tijekom cijele godine, održavati komunikaciju kako bi se članovi povjerenstava redovito izvješćivali i upoznavali sa ključnima nalazima iz izvješća o reviziji.

Broj: 08-02-3-1491/22

Sarajevo, 30.12.2022. godine

GLAVNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v.r.

KONTAKT

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine
Tešanjaska 24a/29
71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina

T: + 387 33 275 400
F: + 387 33 275 401
E: salbih@revizija.gov.ba
W: www.revizija.gov.ba
 @UredzaReviziju